การพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

The Development of Decision-Making Skills Based on the Philosophy of Sufficiency Economy of Matthayomsueksa 1 Students Using Inquiry Model of Alberta Learning

วรรณิภา ภูไทย,
อรพิณ ศิริสัมพันธ์ และ บำรุง ชำนาญเรือ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Wannipha Phoothai,
Orapin Sirisamphan and Bamroong Chamnanrua
Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author E-mail: postmodern.wnp@gmail.com

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง 2)เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 29 คน โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ3) ความคิดเห็นของ

วันที่รับบทความ: 2 เมษายน 2565; วันแก้ไขบทความ 27 เมษายน 2565; วันตอบรับบทความ: 1 พฤษภาคม 2565
Received: April 2, 2022; Revised: April 27, 2022; Accepted: May 1, 2022

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

คำสำคัญ: เศรษฐศาสตร์; ทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; รูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง

Abstracts

The purposes of this research were to 1) compare decision-making skills based on the philophy of sufficiency economy of Mathayomsueksa 1 students before and after using inquiry model of alberta learning 2) compare the learning achievement on economics of Mathayomsueksa 1 students before and after using inquiry model of alberta learning and 3) study the opinions of Mathayomsueksa 1 students using inquiry model of alberta learning. The sample of this research consisted of 29 Mathayomsuksa 1/3 in the first semester of the 2020 at academic year at Debsirinklongsibsam pathumthani School under the office of the secordary Education service Area Pathumthani. The instruments used in the student were 1) lesson plans, 2) an achievement test 3) decision-making skills based on the philophy of sufficiency economy and 4) a questionnaire for the opnions of the students. The collected data were analyzed by mean ($\bar{x}$) standard deviation (S.D.) t-test for dependent and content analysis.The findings were as follows: 1) decision-making skills based on the philophy of sufficiency economy gained by the Mathayomsueksa 1 students after using inquiry model of alberta learning was higher than before with statistical significance at .05. 2) After using inquiry model of alberta learning the learning achievement of the Mathayomsueksa 1 students on economics was higher than before with statistical significance at .05. 3) 3. The positive opinion of the Mathayomsueksa 1 students using inquiry model of alberta learning the learning was high overall.

Keywords: Economics; Decision-Making Skills Based on the Philosophy of Sufficiency Economy; Inquiry Model of Alberta Learning

บทนำ

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องคำนึงถึงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติและกระแสที่เปลี่ยนไปในปัจจุบันที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของสังคม ครูจึงมีความจำเป็นที่ต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 วิจารณ์ พานิช (2555 : 16-21) ได้กล่าวไว้ 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อนำไปใช้ต่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วย ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและ

การแก้ปัญหา และการพิจารณาและการตัดสินใจในชีวิต การตัดสินใจเป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิตที่บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝน ตัดสินใจอย่างเป็นขั้นตอนอยู่บนฐานข้อมูลที่เป็นจริงและชัดเจน

ในปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆค่อนข้างเข้าถึงได้ง่าย รวดเร็ว และหลากหลาย ข้อมูลบางอย่างมีทั้งข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องมี “สติและปัญญา” ในการเลือกรับข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ คนที่มีทักษะการตัดสินใจจะมีทางเลือกมากขึ้นเรียนรู้ในการจัดการกับสื่อและสารต่างๆ จะเห็นได้ว่าทักษะการคิดตัดสินใจเป็นทักษะที่ควรปลูกฝังในตัวนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ มัณฑรา ธรรมบุศย์ (2545 : 13) ได้กล่าวว่าการเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตจำเป็นต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะการคิดและทักษะในการตัดสินใจ นักเรียนต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาได้ ดังที่ ทิพย์วัลย์ สีจันทร์ (2546 : 99-100) ได้กล่าวว่า หลังจากคิดไตร่ตรองรอบคอบอย่างมีเหตุมีผลแล้ว มนุษย์จึงตัดสินใจทำสิ่งหนึ่งให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์การตัดสินใจกับการแก้ปัญหาจึงเป็นของคู่กัน เมื่อใดที่มีปัญหา การตัดสินใจจะเกิดขึ้นทันที โดยการเลือกเอาวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งจากหลาย ๆ วิธีที่มีอยู่ ดังนั้น การคิดจึงมีความสำคัญมากในการเป็นพื้นฐานสำหรับการเลือกและการตัดสินใจทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในชีวิตประจำวันเราต้องใช้ความคิด การเลือกการตัดสินใจ เพื่อให้ได้กระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่พอใจหรือแก้ไขปัญหาได้ในสถานการณ์ที่กำลังเผชิญ การใช้ความคิดและการวิเคราะห์หาเหตุผลในการแก้ปัญหาโดยต้องตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการคิดที่ต้องประกอบด้วยเหตุผลอันเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการดำเนินชีวิตในสังคมของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันวัยรุ่นและเยาวชนส่วนใหญ่มีปัญหาหลายอย่างที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ด้วยตนเอง บางครั้งอาจจะแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ขาดทักษะในการแก้ปัญหาไม่สามารถคิดหรือตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่างๆ การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 การเชื่อสิ่งใดนั้นจะต้องมีการคิดและตัดสินใจด้วยข้อมูล และหลักการแห่งเหตุผล ความไม่รู้เท่าทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาด การรู้จักแสวงหาข้อมูลข่าวสารและความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นพื้นฐานสำคัญของการคิดตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลที่ดี จะต้องเป็นข้อมูลที่มีความชัดเจน มีสาระความรู้ที่ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้ คำนึงถึงการตัดสินคุณค่าที่แท้จริง ซึ่งลักษณา พงษ์ภุมมา (2560 : ออนไลน์) กล่าวว่าในปัจจุบันนั้นปัญหาของวัยรุ่นในสังคมไทยรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมเมือง การเจริญเติบโตมีความเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ เป็นวัยระหว่างรอยต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้นเรื่องของคุณวุฒิหรือการตัดสินใจ ตลอดจนการควบคุมอารมณ์จึงออกมาในลักษณะของการขาดการไตร่ตรองและการยั้งคิดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม สามารถช่วยพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการแก้ปัญหาและการปฏิบัติตนร่วมกันอยู่ในสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1) ซึ่งสาระที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับเหตุผล การตัดสินใจ และพฤติกรรมของมนุษย์ จะเป็นหลักคิดที่ช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น เมื่อวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและเนื้อหาปรากฏว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้ ในการนำหลักคิดมาช่วยในการตัดสินใจ ประกอบด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน การตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง การตัดสินใจโดยผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดโดยมีหลักพิจารณาทางเลือก ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพของการตัดสินใจที่ดี

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและคิดตัดสินใจ จากการศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้นี้ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เช่น อุรชา แสงทอง (2558 : 49-50) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนของวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งที่มีต่อความสามารถในการใช้ความรู้และความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยใฝ่เรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบวิทยาศาสตร์ทั่วไป และงานวิจัยของ ยุทธพันธ์ พงษ์ไพร (2561 : 112) ได้ศึกษาพบว่า มโนทัศน์ทางเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งเฉลี่ยอยู่ในระดับดี เจตคติต่อการศึกษาเศรษฐศาสตร์ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ด้วยเหตุนี้

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนสืบสอบ (Inquiry-based Learning) รูปแบบหนึ่งที่เผยแพร่ในเอกสาร Focus on Inquiry: A Teacher's Guide to Implementing Inquiry-based Learning ในปี 2004 โดยอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง (Alberta Learning) หน่วยงานจากสาขาทรัพยากรการเรียนรู้และการสอน (Learning and Teaching Resource Branch) กระทรวงศึกษาธิการประจำมลรัฐอัลเบอร์ตา ประเทศแคนาดาโดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงวิธีการเรียนรู้จากเอกสารฉบับเดิม Focus on Research: A Guide to Developing Students' Research Skus ในปีค.ศ.1990 ที่เน้นความสำคัญของการค้นคว้า (Research) ซึ่งเป็นความสามารถในการสำรวจตรวจสอบด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับ

การเรียนรู้แบบสืบสอบทั่วไปแต่มีลักษณะสำคัญที่มีความแตกต่างกันตรงที่มีการสะท้อนกระบวนการรวมทั้งการเชื่อมโยงการรู้คิด (Metacognition) เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางอย่างชัดเจนให้ผู้สอนปฏิบัติตามถ้าผู้เรียนมีการรู้คิดผู้เรียนจะทราบเกี่ยวกับกระบวนการคิดของตนเองและคิดทบทวนถึงความเหมาะสมของขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (Alberta Learning,2004 : 7) ซึ่งรูปแบบการสอนสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย ในการพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สาระเศรษฐศาสตร์ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมได้

จากแนวคิดและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง มาใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง เพื่อพัฒนาการคิดตัดสินใจ และเป็นประโยชน์ต่อครูในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเลือกสอบก่อนและสอบหลัง (The One - Group Pretest - Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธ์ 2551 : 143-144)
โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ คลองสิบสาม ปทุมธานี ต.บึงคอไห อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 123 คน

1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี ต.บึงคอไห อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน มี

นักเรียนจำนวน 29 คน ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ตามรอยเท้าพ่อพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ความพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง รู้เท่าทันพฤติกรรมการบริโภค และแผนแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ที่ 8 เรื่องรู้ทั่วทิศกับเศรษฐกิจประเทศไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 แบบประเมินทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นก่อนการทดลอง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1.1 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องตามรอยเท้าพ่อพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ความพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง รู้เท่าทันพฤติกรรมการบริโภค และแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องรู้ทั่วทิศกับเศรษฐกิจประเทศไทย (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระภูมิศาสตร์ (3) แบบประเมินทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง

3.1.2 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ให้แก่นักเรียนกลุ่มทดลอง

3.2 ขั้นทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่เตรียมไว้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 16 คาบ

3.2.2 การจัดช่วงเวลาในการเรียนแต่ละวัน จัดการเรียนการสอนตามตารางเรียนในคาบที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.2.3 เนื้อหาที่ใช้ทดลอง คือ เนื้อหาจากสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสาม ปทุมธานี ในรายวิชา ส 21101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องตามรอยเท้าพ่อพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้สู่ความพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง รู้เท่าทันพฤติกรรมการบริโภค และหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องรู้ทั่วทิศกับเศรษฐกิจประเทศไทย

3.2.4 ดำเนินการทดลองสอน ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้สร้างขึ้น โดยทดลอง 2 สัปดาห์ ในระยะเวลา 12 คาบ

3.3 ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการทดลองที่ใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและนำข้อมูลมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยมีการตรวจคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

4.1.1 การตรวจสอบและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4.1.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความเที่ยงตรง (Validity) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3ท่าน ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำวิธีการของคูเดอร์ – ริชาร์ด จากสูตร (KR - 20) มาใช้ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20– 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.90 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.71

4.1.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20– 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.90 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

4.1.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง โดยมีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item

Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็น โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS) มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Dependent)

4.2.2 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS) มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ (SPSS) มาวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง (Alberta Learning,2004 : 7) ผู้วิจัยสามารถวางแผนและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

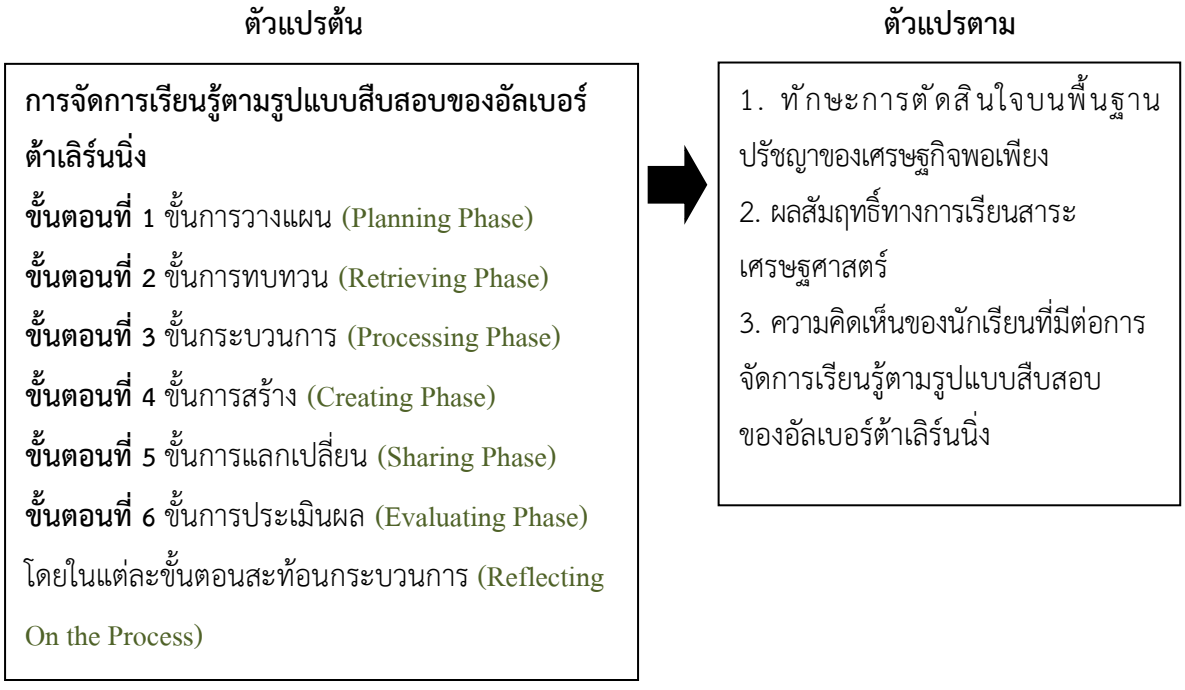

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่งหลังเรียน ($\bar{x}$ = 36.48, S.D. = 3.43) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 15.69, S.D. = 4.66) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง หลังเรียน ($\bar{x}$= 16.96, S.D. = 3.36) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 12.52, S.D. = 3.32) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x}$ = 4.43 , S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ลำดับแรก ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 ($\bar{x}$ = 4.48 , S.D. = 0.55) รองลงมาได้แก่ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.44 , S.D. = 0.59) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้ายสุดท้าย ($\bar{x}$ = 4.38 , S.D. = 0.59)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเลิร์นนิ่ง เป็นกระบวนการที่ให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง โดยมีเหตุผลประกอบในการตัดสินใจที่มุ่งเน้นให้นักเรียนหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยตนเอง วางแผนการเรียนรู้ เพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการรู้ มีส่วนร่วมในการประเมินกระบวนการและผลงาน ขั้นตอนสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning Phase) การระบุปัญหาตามหลักพอประมาณและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้วางแผนกำหนดประเด็นที่สนใจ ระบุวิธีการหาแหล่งข้อมูล ระบุรูปแบบการนำเสนอ และเกณฑ์การประเมินผลงานในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการทบทวน (Retrieving Phase) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนในประเด็นคำถามเรื่องที่ต้องการศึกษาเป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มต้องช่วยกันระดมความคิดและรวบรวมข้อมูลที่นักเรียนมีอยู่ทั้งหมดเพื่อตอบคำถามว่านักเรียนต้องการศึกษาเรื่องนี้

ไปเพื่ออะไร (what) ทำไมนักเรียนถึงอยากรู้ (Why) นักเรียนสามารถนำเรื่องที่ศึกษาไปใช้ประโยชน์อย่างไร (when) และนักเรียนจะมีวิธีการเรียนรู้เรื่องที่ต้องการศึกษาได้อย่างไร (How) เป็นการค้นหาทางเลือกเพื่อการตัดสินใจตามหลักเหตุผล ขั้นตอนที่ 3 ขั้นกระบวนการ (Processing Phase) การประเมินผลทางเลือกตามหลักภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนระบุข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละประเด็นที่นักเรียนต้องการศึกษาและเลือกเรื่องที่สนใจมากที่สุดมาเพียง 1 เรื่อง พร้อมระบุเหตุผลในการเลือก ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการสร้าง (Creating Phase) การตัดสินใจเลือกตามเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยน (Sharing Phase) การตัดสินใจเลือกตามเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ขั้นตอนที่ 6 ขั้นการประเมินผล (Evaluating Phase) การประเมินผลทางเลือกตามหลักภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีโดยในแต่ละขั้นตอนสะท้อนกระบวนการ (Reflecting On the Process) ผ่านการตั้งคำถามซึ่งประกอบไปด้วยคำถามที่นักเรียนได้สะท้อนกระบวนการในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้ นักเรียนคิดว่าการที่นักเรียนได้ร่วมการวางแผน กำหนดประเด็นที่สนใจ ระบุวิธีการหาแหล่งข้อมูล ระบุรูปแบบการนำเสนอและเกณฑ์การประเมินผลงานในการศึกษาช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและมีโอกาสได้ตัดสินใจเลือกในประเด็นศึกษาที่นักเรียนสนใจเองตั้งแต่แรกทุกขั้นตอน ในการศึกษากระบวนการโดยคำนึงถึงข้อดีข้อจำกัดนั้นช่วยให้นักเรียนได้มองถึงประเด็นที่ศึกษาได้อย่างรอบด้านมากขึ้นพร้อมทั้งคำนึงที่ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น มีความรอบคอบและระมัดระวังมากขึ้น ประเด็นการเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจด้วยตนเองนั้นช่วยให้นักเรียนมีโอกาสตัดสินใจเลือกในสิ่งที่นักเรียนสนใจและสามารถระบุเหตุผลในการเลือก ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลที่ดีมากขึ้น ในการตั้งประเด็นคำถามเพื่อทบทวน ทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่นักเรียนต้องการศึกษาได้มากขึ้นและรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆได้อย่างถ่องแท้ ในประเด็นกระบวนการแลกเปลี่ยนที่เรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อน ครู และนักเรียนทำให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะเปิดใจรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากขึ้น และกระบวนการประเมินผลร่วมกันระหว่างเพื่อน ครู และนักเรียนช่วยให้ผู้เรียนยอมรับในผลงานและภูมิใจกับผลงานตนเองมากขึ้นเพราะตนเองมีส่วนร่วมในการออกแบบและการประเมินผลด้วย อีกทั้งนักเรียนยังมีส่วนในการได้ซักถามหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธพันธ์ พงษ์ไพร (2561 : 35) ที่พบว่า มโนทัศน์ทางเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี มโนทัศน์ทางเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระเศรษฐศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวางแผนออกแบบเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกันประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้เรื่องตามรอยเท้าพ่อพอเพียง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ รู้เท่าทันพฤติกรรมการบริโภคและรู้ทั่วทิศเศรษฐกิจประเทศไทย มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการวางแผน ฝึกตั้งคำถามที่ใช้ในการกำหนด

หัวข้อที่ต้องการศึกษาค้นคว้า ทบทวนความรู้เดิมที่มีอยู่มีการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลใหม่กับความรู้เดิมและมุ่งให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (R. E. Mayer, and Alexander, P.A,2011 : 363-364) นักเรียนได้ตั้งสมมติฐาน การเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการร่วมกันประเมินข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าได้ร่วมกับครู จากนั้นนักเรียนได้นำข้อมูลที่สืบค้นมาจัดระเบียบข้อมูลด้วยภาษาตนเอง โดยมีการนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอด้วยตนเองให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันประเมินโดยครูให้คำปรึกษา อีกทั้งนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานเพื่อสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับเกณฑ์ประเมิน เพื่อพิจารณากระบวนการสืบสอบของนักเรียนและสะท้อนความคิดในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูกับนักเรียนนำไปสู่การพัฒนาของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เป็นวิธีที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีโอกาสได้ลงมือทำและจัดระบบความคิดด้วยตนเอง ทำให้เกิดแรงจูงใจภายในมากกว่าการเรียนแบบท่องจำ นำมาซึ่งการเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์อย่างชัดเจนโดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุรชา แสงทอง (2558 : 35) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละความสามารถในการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เท่ากับ 57.49 จัดอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีคะแนนเฉลี่ยความใฝ่เรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีคะแนนเฉลี่ยความใฝ่เรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการนำขั้นตอนการตัดสินใจมาใช้บนพื้นฐานความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นยังส่งผลให้นักเรียนสามารถตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆได้ดียิ่งขึ้น เมื่อนักเรียนสามารถตัดสินใจในเหตุการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้นักเรียนก็สามารถนำทักษะการตัดสินใจที่ได้รับการฝึกฝนตรงนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือในประโยชน์ในด้านอื่นๆได้ เช่น การวางแผนการใช้เงิน การศึกษาต่อ หรือแม้แต่กระทั่งการประกอบอาชีพในอนาคตก็ตาม อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมนักเรียนให้เกิดทักษะการวางแผน การสืบค้นข้อมูล เลือกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกประเมินผลงานเพื่อถ่ายโยงความรู้สู่สถานการณ์ใหม่ๆใน

โรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าทักษะการตัดสินใจที่เกิดขึ้นนั้นเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนในหลายด้าน ส่วนประโยชน์ที่ได้รับในข้อของการทำให้นักเรียนได้ฝึกระบุหัวข้อ แหล่งข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ และเกณฑ์ประเมินอยู่ระดับสุดท้ายอาจเพราะนักเรียนใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานอาจส่งผลให้นักเรียนไม่ได้ฝึกฝนในขั้นตอนนี้เท่าที่ควร ซึ่งหากมีเวลามากพอครูอาจใช้วิธีการให้นักเรียนได้ลองระบุหัวข้อ หาแหล่งข้อมูล รูปแบบการเสนอ และเกณฑ์การประเมินได้จากเรื่องอื่นๆ

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนและเพื่อนมีความผูกพันและคุ้นเคยกันมากขึ้นมากเป็นลำดับแรก เพราะการทำงานกลุ่มร่วมกันก่อให้เกิดการพูดคุย การแสดงความคิดเห็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันก่อให้เกิดเป็นความผูกพันและคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น ส่วนบรรยากาศการเรียนรู้ในด้านของวิธีการที่ทำให้ครูกระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามอย่างต่อเนื่อง เป็นข้อคำถามที่ได้ความเห็นด้วยมากเป็นลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะนักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในข้อคำถาม ข้อคำถามที่ยากเกินไป เมื่อไม่เข้าใจในข้อคำถามส่งผลให้ความกระตือรือร้นและความสนใจในข้อคำถามก็จะลดน้อยลงไปด้วย ครูอาจต้องเพิ่มแรงกระตุ้นหรือยกตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัวให้มากยิ่งขึ้นเพื่อที่นักเรียนจะได้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมาก ๆ อาจจะพอตอบคำถามได้ ทั้งนี้อาจมีปัจจัยในด้านของเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง ระยะเวลาที่มีอย่างจำกัด การวางแผนการสอน การเตรียมตัวของครู การควบคุมชั้นเรียน หรือแม้แต่กระทั่งความพร้อมของนักเรียนเอง การมุ่งแต่ควบคุมชั้นเรียนอาจส่งผลต่อบรรยากาศที่ตึงเครียด เวลาที่จำกัดอาจส่งผลให้ต้องเร่งรัดข้อคำถามที่กระตุ้นนักเรียนและเกิดบรรยากาศที่ไม่ผ่อนคลายตามมา ดังที่ ได้แก่ ภพ เลาหไพบูลย์ (2542 : 127), พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544 : 60 -61) และพันธ์ ทองชุมนุม (2547 : 56-57) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบไว้ว่า ถ้าสถานการณ์ที่ครูสร้างขึ้นไม่ทำให้น่าสงสัยแปลกใจ หรือไม่เร้าใจนักเรียน อาจจะทำให้นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและถ้าครูไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการสอนวิธีนี้มุ่งควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนมากเกินไป จะทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสได้สืบสอบด้วยตนเอง ครูต้องใช้เวลาในการวางแผนมาก ถ้าครูมีภาระมากอาจเกิดปัญหาด้านอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อบรรยากาศในห้องเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีระดับความความเห็นด้วยมาก เป็นลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่าระยะเวลาที่จำกัดจากสถานการณ์โควิดส่งผลให้ต้องรวบรัดหรือตัดบางรายละเอียดไปอาจทำให้นักเรียนไม่ได้มีเวลาในการคิด การตอบคำถามหรือแม้แต่กระทั่งระยะเวลาในการทำกิจกรรมเท่าที่ควรอาจส่งผลให้เกิดภาวะความกดดันและไม่ผ่อนคลายในการทำกิจกรรมและอาจไม่เข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ที่ครูต้องการนำเสนอเท่าที่ควร อาจต้องมีการฝึกฝนหรือนำไปใช้ในรายวิชาอื่นก่อนเพื่อเป็นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้คุ้นชินกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีขั้นตอนอยู่ 6 ขั้นตอน รวมถึงการสะท้อนความคิดที่ต้องสอดแทรกในทุกขั้นตอน ครูควรคำนึงถึงการวางแผนการสอนให้ดีเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่องอาจส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการ

ทบทวนความรู้เดิมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง การที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ เพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสได้พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจึงมีความอยากเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นการพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญา คือ ฉลาดขึ้น เป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์และจัดระเบียบ มีโอกาสได้ฝึกความคิด และฝึกการกระทำทำให้ได้เรียนรู้วิธีจัดระบบความคิดและวิธีเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ความรู้คงทนและถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นกระบวนการโดยเริ่มจากการพิจารณาหาประเด็นปัญหา การวิเคราะห์สภาพปัญหา การสำรวจข้อมูล การตั้งสมมติฐานและการสรุปอย่างมีเหตุผลซึ่งสอดคล้องกับ ภพ เลาหไพบูลย์ (2542 : 127), พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2544 : 60 -61) และพันธ์ ทองชุมนุม (2547 : 56-57) ที่ได้เสนอถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบไว้ว่า ส่วนการจัดการเรียนรู้ในข้อถาม ที่เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องทบทวนความรู้เดิมนั้น มีระดับความคิดเห็นเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากในรายละเอียดเนื้อหาบางหัวข้อนักเรียนไม่มีความรู้เดิมเลย เช่น เรื่องเศรษฐกิจประเทศไทย เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น อาจเป็นการยากต่อการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเนื่องด้วยอุปกรณ์สื่อสารในการสืบค้นของนักเรียนไม่เพียงพออาจส่งผลให้กระบวนการที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง โดยความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธพันธ์ พงษ์ไพร (2561 : 35) ที่พบว่า เจตคติต่อการศึกษาเศรษฐศาสตร์ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และเจตคติต่อการศึกษาเศรษฐศาสตร์ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อกล่าวโดยภาพรวมในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งนักเรียนมีโอกาสได้พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฝึกการกระทำทำให้ได้เรียนรู้วิธีจัดระบบความคิดและวิธีเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ความรู้คงทนและถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นกระบวนการโดยเริ่มจากการพิจารณาหาประเด็นปัญหา การวิเคราะห์สภาพปัญหา การสำรวจข้อมูล การตั้งสมมติฐานและการสรุปอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล นำเสนอผลงานและประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง โดยผ่านการสะท้อนผลผ่านการตอบคำถามทุกกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตัดสินใจและแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นควรส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงบรรยากาศ ตลอดจนสิ่งเร้า เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง มีข้อจำกัดในด้านเวลาในการทำกิจกรรม ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยระยะเวลาที่มากพอสมควร เนื่องจากรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง นักเรียนต้องวางแผนทุกขั้นตอน และใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ดังนั้นจะต้องวางแผนและออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนให้พอดีกับเวลา เพื่อที่นักเรียนจะได้ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำความรู้ดังกล่าวมาใช้ตามขั้นตอนของรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งได้

3. จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่งมีขั้นตอนอยู่ 6 ขั้นตอน รวมถึงการสะท้อนความคิดที่ต้องสอดแทรกในทุกขั้นตอน ผู้สอนควรคำนึงถึงการวางแผนการสอนให้ดีเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ครบทุกขั้นตอนอาจส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนควรมีการทบทวนความรู้เดิมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ประวัติศาสตร์

3. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิ่ง ไปใช้ศึกษาและพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

ทิพย์วัลย์ สีจันทร์. (2546). *การคิดและการตัดสินใจ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

พันธ์ ทองชุมนุม. (2547). *การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถม*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

พิมพันธ์ เตชะคุปต์. (2544). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีการและเทคนิคการสอน* . กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุป แมเนจเม้นท์.

ภพ เลาหไพบูลย์. (2542). *การสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2551). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มัณฑรา ธรรมบุศย์. (2545). การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL(Problem-Based Learning). *วารสารวิชาการ.* 5 (2), 11-17.

ยุทธพันธ์ พงษ์ไพร. (2561). *“ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิงที่มีต่อมโนทัศน์ทางเศรษฐศาสตร์และเจตคติต่อการศึกษาเศรษฐศาสตร์ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย”*.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ลักษณา พงษ์ภุมมา. (2560). การพยาบาล ปัญหาของวัยรุ่นในสังคมไทย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2562. แหล่งที่มา: http://164.115.41.60/knowledge/?p=436

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อุรชา แสงทอง. (2558). *ผลของการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเลิร์นนิงที่มีต่อความสามารถในการใช้ความรู้และความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Alberta Learning. (2004). *Focus on inquiry : a teacher's guide to implementing inquiry-based learning*. Edmonton: Alberta Learning and Teaching Resources Branch.

Mayer, R. E., and Alexander, P. A. . (2011). *Handbook of research on learning and instruction.* New York: Routledge.